GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 12 oktober 2021

Dossiernr. : K29710

Documentnr. : 2021-091695

Verzonden : 13 oktober 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 14 juli 2021 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten.

De aanvraag is ingediend door Gemeente Stadskanaal, Raadhuisplein 1, 9501 SZ te Stadskanaal.

De aanvraag heeft betrekking op het project Verwijderen lege roekennesten.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

I. op grond van artikel 3.3, lid 1 en 4, van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van roek *(Corvus frugilegus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
   - opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);

II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie Stadskanaal / Musselkanaal, zoals weergegeven in figuur 1 van de overwegingen bij dit besluit;

III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2026;

IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
   1. voorschriften;
   2. overwegingen bij besluit;
   3. de aanvraag van 14 juli 2021 en de aanvullingen per mail d.d. 23 en 28 september 2021, inclusief *Activiteitenplan Roeken gemeente Stadskanaal*.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf
Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting
Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding
Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar
Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken).

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie
Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op roeken en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. In afwijking van voorschrift 4 is het toegestaan om een machtiging tot gebruik van deze ontheffing te verstrekken aan inwoners van de gemeente ~~Eemsdelta~~Stadskanaal. Een dergelijke machtiging mag alleen verstrekt worden voor het verjagen van roeken uit particuliere tuinen, met een maximale geldigheid van één jaar. In de machtiging dient te zijn vastgelegd van welke ontheffingen van verbodsbepalingen de machtiginghouder gebruik mag maken. Ook dient de machtiginghouder bij het verlenen van de machtiging te worden gewezen op de voorschriften in dit besluit. De ontheffinghouder blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze voorschriften. De ontheffinghouder dient na de afgifte van een machtiging onverwijld een afschrift te sturen aan loketVTH@provinciegroningen.nl.
6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
7. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd. Het ecologisch werkprotocol dient ter goedkeuring aan het bevoegd gezag via loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van K22049 toegestuurd te worden, minstens een maand voorafgaand aan de werkzaamheden.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

10. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige[1] op het gebied van roeken.
11. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soort waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals broedperiode) te voorkomen. Deze periode kan zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.
12. De maatregelen uit het roekenbeheerplan dienen exact uitgevoerd te worden zoals daarin omschreven staat. Het betreft:
    - beheerlocaties moeten voorafgaand aan het verjagen van roeken (in de maanden november, december, januari) aantrekkelijk gemaakt zijn voor deze soort (zoals het aanbrengen van kunstnesten of van overlastlocatie verwijderde nesten);
    - op overlastlocaties dienen vóór het broedseizoen (in de maanden november, december, januari) nesten van roeken verwijderd te worden, op die overlastlocaties;
    - vanaf eind januari en in februari dient effectief opgetreden te worden tegen roeken door ze te verjagen met de in het roekenbeheerplan beschreven middelen;
    - het gebruik van een laserapparaat of vuurwerk is verboden;
    - op overlastlocaties dienen roeken verjaagd te worden; op de beheerlocaties dienen roeken met rust gelaten te worden (sociale roekengeluiden afspelen nabij de beheerlocatie om roeken te lokken is toegestaan);
    - al deze activiteiten dienen door of onder begeleiding van een deskundige op het gebied van roeken te worden uitgevoerd.
    - het weren van roeken dient volledig gestaakt te worden en de roeken dienen daarna verder met rust gelaten te worden, zodra er sprake is van een nest met eieren of een afgebouwd nest met een broedende roek. Hierbij is een ‘afgebouwd’ nest een nest waar praktisch gezien niet meer doorheen gekeken kan worden. Een broedende roek is te herkennen aan de staartpunt die alleen nog buiten de rand van het nest te zien is. De maatregelen dienen dan in heel de gemeente Stadskanaal gestaakt te worden.
13. Jaarlijks dient het roekenbeheer geëvalueerd te worden. Middels een jaarlijkse evaluatierapportage dient inzichtelijk gemaakt te zijn welke maatregelen uitgevoerd zijn op welke locaties en op welke wijze. Duidelijk moet zijn welke verwachtingen vooraf gesteld zijn ten aanzien van de roeken en of de resultaten van de maatregelen het gewenste effect hebben gehad. Wanneer de resultaten afwijken van de vooraf gestelde verwachtingen, dient in de rapportage aangegeven te worden waar dat aan zou kunnen liggen en welke aanvullende maatregelen worden voorgesteld, zodat de gunstige staat van instandhouding van roeken alsnog gewaarborgd blijft. De rapportage dient jaarlijks (uiterlijk 1 maart van het erop volgende jaar) toegezonden te worden aan het bevoegd gezag, voorzien van het logboek over het afgelopen jaar. De monitoring dient antwoord te geven op de volgende vragen:
    - Wat is de ontwikkeling van de roekenpopulatie in de gemeente Stadskanaal?
    - Hoeveel nesten zijn er verwijderd op de overlastlocaties?
    - Is het verjagen van roeken naar de beheerlocaties succesvol verlopen?

    Daarom dienen de volgende vragen beantwoord te worden:
    - Is de overlast van roeken op overlastlocaties afgenomen?
    - Kan de verjagingsintensiteit worden teruggebracht?
    - Hebben roeken zich gevestigd op aangewezen beheerlocaties?
    - Hoeveel (bezette) nesten bevinden zich nu op de overlast- en beheerlocaties?

---

[1] Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:
- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of - bescherming.

- Zijn er roeken aangetroffen op niet-beheerlocaties?

Daarnaast dient ook het verjagingsproces zelf geëvalueerd te worden en moet er antwoord komen op de volgende vragen:

- Waren alle middelen aanwezig om de roekennesten goed te kunnen verplaatsen?
- Waren alle middelen aanwezig om de roekennesten goed te kunnen verwijderen?
- Waren alle middelen aanwezig om de roeken effectief te verjagen?
- Moet de intensiteit van verjagingsactiviteiten worden bijgesteld?
- Zijn de verjagingsmethodes efficiënt of moet er gekeken worden naar andere methodes?
- Hoe verliep de samenwerking met bewoners?
- Zijn er activiteiten die efficiënter uitgevoerd hadden kunnen worden?
- Zijn er nog voldoende geschikte nestbomen aanwezig?

In het laatste monitoringsrapport dienen na de evaluatie de volgende vragen te worden beantwoord:

- Is de mate van overlast door roeken weggenomen?
- Zijn de actieve beheerlocaties in orde of moeten hier nog werkzaamheden verricht worden met oog op instandhouding in de toekomst?
- Zijn de verjagingswerkzaamheden soepel verlopen en hoe beviel de methode?
- Zijn er vervolgstappen nodig om instandhouding en beheer te waarborgen?

14. Per 2 gekapte bomen dienen 3 jonge bomen binnen drie jaar te worden aangeplant met een lengte van 1,75m. In het jaarlijkse evaluatierapport voor het roekenbeheer dienen deze kap- en aanplantgegevens op kaart meegenomen te worden, zodat duidelijk is hoeveel bomen er jaarlijks gekapt en hoeveel bomen er aangeplant zijn (en op welke locaties).

Overige voorschriften

15. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
16. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, hiervoor een aanvraag in te dienen.
17. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de Provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soortbescherming.
Activiteitenplan:	*Activiteitenplan Roeken gemeente Stadskanaal.*
Activiteit:	Op plekken in de gemeente Stadskanaal veroorzaken roeken overlast. Buiten het broedseizoen wil initiatiefnemer lege nesten verwijderen, in de hoop dat de roeken zich aansluiten bij een zeer grote kolonie op een sportpark, waar de overlast aanzienlijk minder is.
Reden voor deze aanvraag:	Deze nesten zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Wnb) en hiervoor is dan ook een ontheffing nodig.
Plangebied:	Stadskanaal/Musselkanaal, overlastlocaties verspreid door de hele gemeente met de beheerlocatie zoals weergegeven in figuur 1.

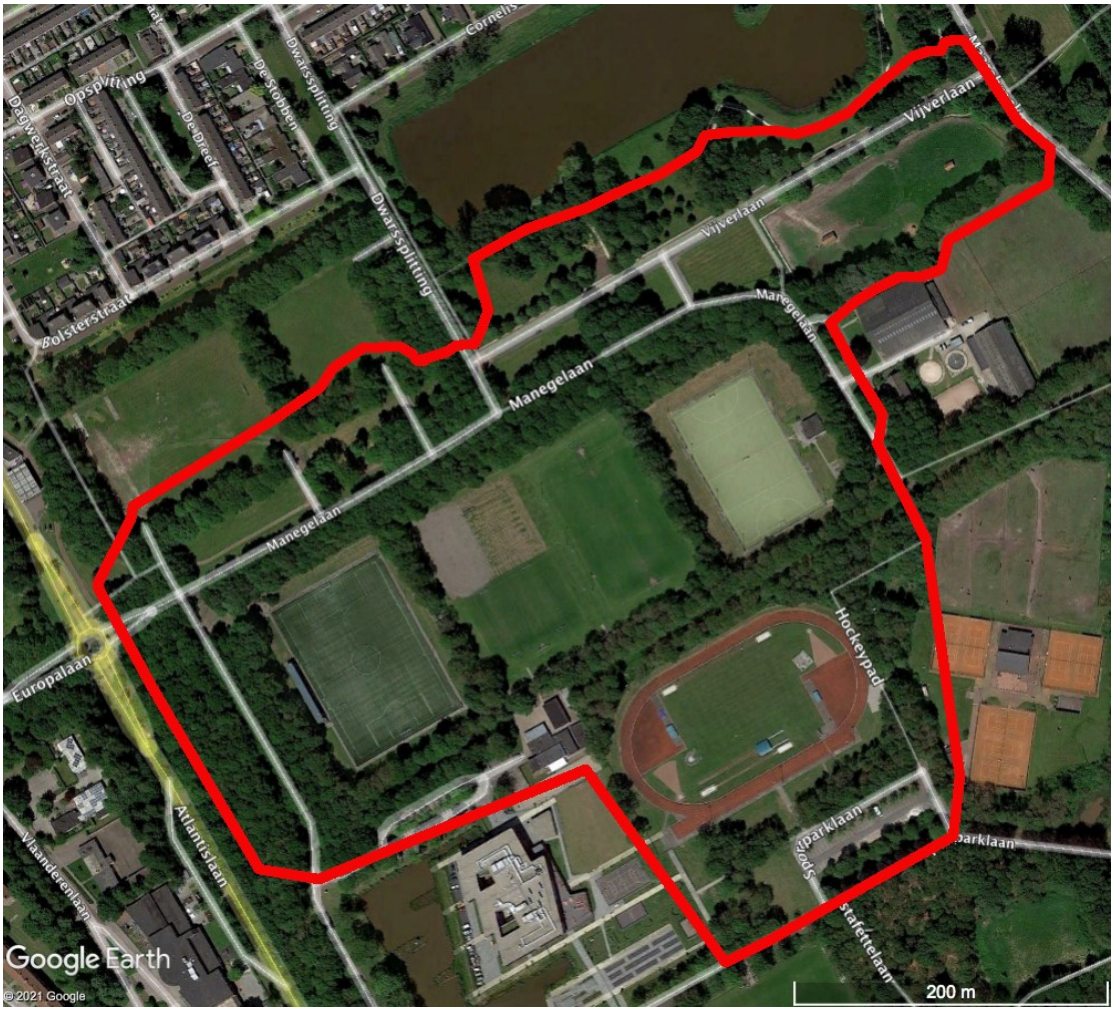

Figuur 1. Plangebied. Gebied binnen het sportpark waarbinnen roeken reeds nestelen en bij toestroom kunnen nestelen.

Werkzaamheden:	• verwijderen van lege roekennesten; • Verjagen van roeken op overlastlocaties; • inrichten van beheerlocatie;
Planning:	Met een hoogwerker worden roekennesten verwijderd op alle ongewenste locaties. Ook worden indien mogelijk takken weggesnoeid waarmee nieuwe nestvorming wordt beperkt. • start werkzaamheden: 1 januari 2022; • einde werkzaamheden: 31 december 2026.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.1:	**Soortnamen:**
opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);	roek

De activiteit heeft geen betrekking op het onderdeel gebiedsbescherming (hoofdstuk 2, Wnb) en het vellen van houtopstanden buiten de bebouwde kom (hoofdstuk 4, Wnb). Significante effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden zijn eveneens niet aan de orde. Er zijn voor deze onderdelen geen vervolgstappen noodzakelijk.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project. Op 14 september 2021 is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen. De gevraagde gegevens zijn op 23 en 28 september 2021 ontvangen. Na ontvangst van deze gegevens was de aanvraag volledig. De beslistermijn is opgeschort met de termijn die gebruikt is voor de aanvulling van de gegevens.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, lid 1 en 4, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode
Aanwezigheid van roeken is onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld. Het roekenbeheer in Stadskanaal vindt sinds 2012 plaats (de eerste tellingen en adviezen al in 2010). De kern van het beheer, namelijk het weren van roeken op ongewenste locaties in de gehele gemeente en het met rust laten op gewenste locaties is alle jaren ongewijzigd geweest. Het sportpark in Stadskanaal werd aangewezen als de meest acceptabele locatie, omdat hier de overlast het minst is (roeken nestelen op afstand van de huizen) en de boomcombinatie past bij wat de roeken in Stadskanaal aan bouwmateriaal nodig hebben. Bovendien voldoet het open karakter van het park aan de voorkeur van roeken in algemene zin.

De voortduring van vele klachten over de geluidsoverlast en de vervuiling van de omgeving met takken en ~~mest~~ vogelpoep was de aanleiding voor het beheer. De overlast kwam oorspronkelijk vooral uit de buurt van de Lange Raai/ Onstwedderweg, de Stationslaan en de Europalaan (inclusief centrum).

Resultaten
Uit onderzoek is naar voren gekomen dat roeken in het plangebied aanwezig zijn. Het roekenbeheer heeft ertoe geleid dat:
(1) de kolonie in het sportpark zodanig gegroeid is dat vanaf 2017 tot en met 2020 vrijwel alle roeken hier nestelden.
(2) een kolonie is ontstaan die een van de grootste van Noord-Nederland is.
(3) roeken steeds minder nestelden in het probleemgebied en de klachten uit dit gebied dan ook sterk afnamen.

In 2021 heeft een zeer sterke influx van roeken plaatsgevonden: het totaal aantal nesten steeg met ruim 200 van 526 in 2020 naar 729 in 2021. Niet alleen het aantal, maar ook de “vreemde” nooit eerder gekozen locaties aan het Boerendiep en de Wielenwaalhof duiden op een aanwas van roeken, die uit een andere gemeente komen.

Daarnaast is:
(1) een aantal probleemlocaties weer opnieuw relatief sterk bezet geraakt ter hoogte van Europalaan/ Luxemburglaan en het centrum en
(2) de “uitloper” vanuit het sportpark ter hoogte van de Dwarssplitting sterk richting woonwijken uitgegroeid.

Als gevolg van deze laatste ontwikkelingen ontstaan er opnieuw klachten over geluidsoverlast en vervuiling van de straat en bezittingen.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen
Om het roekenbeheer ten behoeve van de bescherming van roeken en beperking van overlast te kunnen continueren, zal het voor de komende 2 tot 3 jaren nodig zijn om de capaciteit van het Sportpark te vergroten en andere delen van het Sportpark voor roeken aantrekkelijker te maken. Daarmee zal tegelijkertijd de uitgroei van de kolonie bij de Dwarssplitting worden tegengegaan, in dit geval om sterke overlast in de woonwijk te voorkomen.
Door uitvoering van het roekenbeheer worden essentiële functies binnen het plangebied voor roeken vernietigd: nesten en nestaanzet zal worden weggenomen, roeken worden voorafgaand aan het nestelen verjaagd. Deze handelingen hebben effect op de aangetroffen nesten binnen het genoemde plangebied.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (wegnemen van nesten) worden als gevolg van het roekenbeheer overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren
Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, worden effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- nesten ongeschikt maken;
- aanbieden permanente voorzieningen;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

De mix van bomen tussen de tennisbaan en het voetbalveld wordt op dit moment niet door de roeken gebruikt. Het doel is roeken hiernaartoe te lokken door het inhangen van nesten die elders (buiten het broedseizoen) verwijderd zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om verhuizing van de nesten van de (“uitloper” van de) Dwarssplitting.

Buiten dit gebied is het de bedoeling om net als de voorgaande jaren in de gehele gemeente de mogelijkheid te hebben op ongewenste locaties nestelende roeken te weren. Zodra het nest afgebouwd is en de betreffende roeken eieren hebben gelegd, worden de roeken uiteraard met rust gelaten.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende nestplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding
Jarenlang werd de roek in Nederland vervolgd, waardoor de landelijke broedpopulatie sterk afnam met een dieptepunt rond 1970. Wettelijke bescherming van de roek en een afname van het gebruik van landbouwbestrijdingsmiddelen zorgde eind jaren zeventig voor een spectaculair herstel in veel voormalige broedgebieden. Met de toename van de broedpopulaties nam ook het aantal klachten toe van omwonenden en boeren. Rond 2000 lijkt de roekenpopulatie in Nederland zijn maximale omvang te hebben bereikt. Vanaf de eeuwwisseling neemt het aantal broedparen landelijk gezien langzaam af. In 2018 ligt het aantal broedparen in Nederland tussen de 48.000 en 50.000 (ten opzichte van 52.000 in 2015). In Noord-Nederland blijft het aantal roeken echter toenemen.

Door de uitvoering van het roekenbeheerplan, inclusief de ecologische plus (zie belangenafweging) en de reeds gunstige staat van instandhouding van roek in Groningen, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort. Op de locatie die is aangewezen als beheerlocatie is de lokale roekenpopulatie de afgelopen jaren juist sterk gegroeid.

Eindoordeel ecologische afweging
Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven, en naar verwachting gezien de groene plus kan toenemen in de toekomst, en dat de gunstige staat van instandhouding van roeken gewaarborgd blijft.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor roeken in het belang van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid.

In de aanvullende gegevens van 23 september 2021 is bovenstaand geldig belang voldoende toegelicht. Vooral in de drukbevolkte woongebieden geven roeken veel overlast in de vorm van lawaai, poep op privé eigendommen en rommel van nestresten. Onder burgers geeft het vaak veel

frustratie, wat terug te zien is in het gemeentelijke meldingsysteem. De bewoners zijn dan ook blij dat er maatregelen getroffen worden. Uiteraard heeft het voor- en tegenstanders.
Het zijn maatregelen die voor de populatie geen ingrijpende gevolgen heeft. Sterker nog, volgens de ecologisch deskundige op het gebied van roeken die hierbij betrokken is, is het allemaal goed voor elkaar qua gebied en voorzieningen voor roeken. Dit blijkt ook wel uit het stijgende aantallen nesten. Echter is de druk van het verwijderen van nesten uit ongewenste gebieden wel aan het toenemen.

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvullende gegevens van 28 september 2021 is ten aanzien van de 'groene plus' het volgende beschreven:

- De gemeente heeft de intentie om de roekenkolonie in het sportpark meer en beter gelegenheid te geven zich uit te breiden. Daartoe richt de gemeente zich op een gebied in het sportpark, dat niet alleen vrijwel alle bomen omvat die nu al als nestboom gebruikt worden, maar ook bomen biedt die als toekomstige nestelplaats aantrekkelijk gemaakt kunnen worden.

Dit is een groene plus, zoals bedoeld in de genoemde beleidsnota, omdat (1) de soort op lange termijn van deze ruimtelijke keuzes kan profiteren en (2) de kolonielocatie voldoende capaciteit heeft om influxen van roeken nestelgelegenheid te bieden, die elders zijn verstoord.

Bovenstaand geldend belang, tezamen met de groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde roek, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Alternatievenafweging

Sinds 2009 houden de roeken de gemeente al bezig en is de gemeente er actief mee aan de slag. In het verleden werden ze verjaagd door vuurpijlen, laserlampen, touwen in de bomen met grote ringen. Dit heeft niet tot het gewenste resultaat geleid en bracht weer andere problemen en klachten met zich mee. Middels de manier die de laatste jaren gehanteerd wordt, heeft (het grootste deel van) de populatie roeken het sportpark uitgekozen als duurzame broedlocatie, precies zoals door gemeente was beoogd.

Het sportpark ligt redelijk ver van de bebouwing af, zodat het minder overlast geeft. Mochten er niks verder niks gedaan worden, dan gaan de vogels weer op plekken beginnen te broeden waar ze absoluut niet gewenst zijn. In het centrum moeten nog vaak nesten verwijderd worden, vooral bij hoge gebouwen. En dan ook dicht bij balkons. Dit levert veel frustratie op bij bewoners. Om te voorkomen dat burgers zelf initiatieven gaan nemen om roeken te verjagen, waardoor geen zicht meer is op de wijze waarop dat gebeurt, is het belangrijk om dat voor te zijn. Het is dus ook zeker een maatregel die de vogel beschermt en op ecologisch deskundige wijze begeleidt naar een gebied waar deze in alle rust jongen kan grootbrengen.

Gezien bovenstaande is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde soort. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde roek voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van roeken gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2[1]
roek (*Corvus frugilegus*)	**toegekend**

[1]Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Consequenties
Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en dient aanvullend ontheffing voor deze soorten te worden aangevraagd.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
   a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
   b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
   c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.1 Wnb

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
   a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
   b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de vollende voorwaarden:
   a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
   b. zij is nodig:
      1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
      2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
      3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
      4°. ter bescherming van flora of fauna;
      5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
      6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
   c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Bijlage 2. Meldingsformulier 'Start werkzaamheden'

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K29710
Documentnummer KIWI	<<KIWI-Documentnummer>>
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-000482

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Stadskanaal/Musselkanaal (K29710)'

provincie groningen

1 Soort

2 Alternatief

3 Belang

4 Onderzoek

5 Effect

6 Plan

7 Contact

8 Bijlagen

Welke beschermde soortgroepen ondervinden hinder van uw activiteit?
vogels
Vogels
roek
Door de werkzaamheden moet u
nesten of rustplaatsen van roeken vernielen, beschadigen of weghalen
Hier kunt u nog eventuele opmerkingen kwijt
In het plan staat hoe we dit aanpakken.

1 Soort

2 Alternatief

3 Belang

4 Onderzoek

5 Effect

6 Plan

7 Contact

8 Bijlagen

Is het mogelijk de activiteit op een andere plek uit te voeren?
nee
Heeft u dit onderbouwd in uw activiteitenplan?
ja
Is het mogelijk te kiezen voor een andere manier van werken en/of inrichting?
nee
Heeft u dit onderbouwd in uw activiteitenplan?
ja

Is het mogelijk de werkzaamheden of de planning aan te passen?

nee
Heeft u dit onderbouwd in uw activiteitenplan?
ja

1 Soort

2 Alternatief

3 Belang

4 Onderzoek

5 Effect

6 Plan

7 Contact

8 Bijlagen

In welk kader is de activiteit van belang? Dit zijn de belangen die van toepassing zijn op het beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (3.1). U kunt meerdere mogelijkheden aanvinken.
volksgezondheid of de openbare veiligheid
Heeft u de belangen toegelicht in uw activiteitenplan?
ja

1 Soort

2 Alternatief

3 Belang

4 Onderzoek

5 Effect

6 Plan

7 Contact

8 Bijlagen

Hebt u onderzoek gedaan om de soort(en) vast te stellen?
ja
Onderstaande vragen kunt u ook in uw activiteitenplan beantwoorden. Het gaat om de volgende vragen:

- Is er gewerkt met een kennisdocument van BIJ12 of landelijk vastgesteld standaardprotocol, bijvoorbeeld de soortinventarisatieprotocollen van het NGB? Zo nee, waarom niet.
- Wat voor onderzoek(en) heeft u gedaan? (literatuuronderzoek, quickscan, nader onderzoek)
- Welk bureau heeft het onderzoek uitgevoerd?
- Welke bronnen heeft u geraadpleegd om de soorten vast te stellen?
- In welk rapport staan de resultaten beschreven?
- Heeft u een veldbezoek afgelegd?

- Welke datum/data?
- Omschrijf de weerstomstandigheden voor iedere datum van veldbezoek.

Heeft u dit onderbouwd in uw activiteitenplan?
ja

1 Soort

2 Alternatief

3 Belang

4 Onderzoek

5 Effect

6 Plan

7 Contact

8 Bijlagen

Vogels

Wanneer de informatie die we vragen al in een rapportage staat, dan hoeft u de vragen in het formulier niet te beantwoorden. Stuur het document waarin de informatie staat mee.
We vragen de volgende informatie:

- Aantal waargenomen exemplaren. Dit mag ook een schatting zijn, maar geef dan wel aan dat het om een schatting gaat.
- Komen de soorten ook in de omgeving van het plangebied voor?
- Zo ja, waar?
- Maken de in het plangebied aangetroffen soorten onderdeel uit van deze polulatie?
- Hoe groot is deze populatie?
- Heeft het plangebied (een) essentiële functie(s) voor deze vogels?
- Zo ja, welke functie(s) veranderen?
- Wat zijn de gevolgen van de activiteit voor de vogels?
- Wat voor extra gevolgen hebben de werkzaamheden waarvoor u nu een ontheffing/vergunning aanvraagt op de dieren in relatie tot toekomstige activiteiten? Bij toekomstige activiteiten die meegewogen moeten worden, gaat het om:
  - activiteiten die naar verwachting binnen enkele jaren uitgevoerd zullen worden
  - en waarvoor toestemming geregeld is
- Wat gaat u doen om negatieve effecten te voorkomen of zo klein mogelijk te houden (voor, tijdens en na de activiteit)?

Ik stuur de gevraagde informatie mee in een bijlage
ja

1 Soort

2 Alternatief
3 Belang
4 Onderzoek
5 Effect
6 Plan
7 Contact
8 Bijlagen

Projectnaam

Verwijderen lege roekennesten

Wat gaat u precies doen?

Wij van de gemeente Stadskanaal willen graag een ontheffing voor het verwijderen van lege roekennesten op locaties waar de vogels overlast geven. We verwijderen nesten zolang er geen eieren aanwezig zijn van deze overlast locaties. Vervolgens hebben wij sinds 2006 een plan gemaakt waar de vogels zich aansluiten bij een zeer grote kolonie op een sportpark, hier geven ze veel minder overlast aan onze bewoners.

In welke gemeente(n) vind(t)(en) de activiteit plaats?

Stadskanaal

Adres van de locatie waar de activiteit plaatsvindt

Gemeente Stadskanaal

Plaats

Stadskanaal/Musselkanaal

Geplande startdatum van de activiteit

01-01-2022

Op welke datum moet de ontheffing ingaan?

01-01-2022

Tot welke datum heeft u een ontheffing nodig?

31-12-2026

Is er eerder ontheffing verleend?

ja

Onder welk kenmerk of correspondentienummer?

FF/75/2011/070

1 Soort

2 Alternatief

3 Belang

4 Onderzoek

5 Effect

6 Plan

7 Contact

8 Bijlagen

Heeft u overleg gehad met een medewerker van de Provincie Groningen?
nee

Dient u de aanvraag in namens een gemeente?

ja

ik vraag namens de gemeente een ontheffing aan

Naam gemeente (initiatiefnemer)

Gemeente Stadskanaal

Let op: Initiatiefnemer en aanvrager kunnen dezelfde persoon zijn, maar dat hoeft niet. Met de aanvrager bedoelen we degene die de aanvraag voor een ontheffing invult. Dat kan de intitiatiefnemer zelf doen, maar ook kan bijvoorbeeld een adviesbureau de aanvraag doen. Als de intitiatiefnemer iemand anders vraagt de aanvraag te doen, hebben we ook een machtigingsformulier nodig. Daarin machtigt de initiatiefnemer de aanvrager een aanvraag te doen.

Straat en huisnummer (bedrijf) initiatiefnemer

Raadhuisplein 1

Postcode (bedrijf) initiatiefnemer

9501 SZ

Plaats (bedrijf) initiatiefnemer

Stadskanaal

Telefoonnummer initiatiefnemer

(06) 51 63 45 13

E-mail initiatiefnemer

j.geerlings@stadskanaal.nl

Zijn initiatiefnemer en aanvrager dezelfde persoon?

nee

Aanvragend bedrijf

gemeente Stadskanaal

Voorletters en achternaam van de aanvrager

J Geerlings

Straat en huisnummer bedrijf

Raadhuisplein 1

Postcode

9501 SZ

Plaats

Stadskanaal

Telefoonnummer aanvrager

(06) 51 63 45 13

E-mail aanvrager

j.geerlings@stadskanaal.nl

Contactpersoon is

aanvrager

Handtekening

Als het formulier compleet is ingevuld, kunt u het uitprinten en hier uw handtekening zetten.

J. Geerlings

1 Soort

2 Alternatief

3 Belang

4 Onderzoek

5 Effect

6 Plan

7 Contact

8 Bijlagen

Hier kunt u uw activiteitenplan uploaden

82333300_6635934_Activiteitenplan_Roeken_gemeente_Stadskanaal.docx

Hier kunt u het ecologisch werkprotocol uploaden

82333300_6635935_Kaart_gebied_roeken.jpg

Hier kunt u eventueel (een) andere bijlage(n) uploaden

82333300_6635936_Overzicht_meldingen_roeken_2019_en_2020.xlsx

82333300_6635937_Kopie_van_Nesten_Stadskanaal_2021_22_februari_.xlsx

Hebt u vragen?

Neem contact op met:

Team Wet natuurbescherming
natuurbeschermingswet@provinciegroningen.nl
Telefoonnummer (050) 316 4543

Activiteitenplan Roeken gemeente Stadskanaal.

Roeken anno 2021, voor de bewoners en automatisch voor ons een groot punt. Wij willen het beste voor onze burgers, maar ook voor de dieren die in onze gemeente leven.
De kolonie roeken die hier in Stadskanaal leven is 1 van de grootste van onze provincie. Met veel zorg en werk zijn de meeste “losse vogels’’ uit Stadskanaal naar een bepaalde locatie gegaan waar ze minder overlast geven.

- Wij verwijderen vanaf begin Februari alle lege nesten of nest beginsels op locaties waar ze overlast kunnen geven. Vervolgens hopen we dat ze bij de kolonie aansluiten op het sportpark (van dit gebied is nog een tekening bijgevoegd).
- Dit jaar medio November doen we door de hele gemeente een ronde om oude nesten te verwijderen, enkele goeie nesten zullen we plaatsen in bomen in het toegestane gebied. Ze kunnen daar nog verder het sportpark op en dus verder van de woonwijken af.
- Zodra er eieren of zelfs juveniele vogels in het nest aanwezig zijn laten we het nest en de vogels met rust, helaas gebeurd het zo weleens dat we nesten krijgen op plaatsen waar we ze liever niet hebben. We krijgen er veel meldingen binnen van geluidsoverlast en vogelpoep en dergelijke.
- We zijn hier dus al bijna 15 jaar actief mee bezig en het resultaat is echt verbluffend goed te noemen.
- Waar we wel tegen aan lopen is dat de groep vogels steeds groter is geworden, de vogels gedijen hier goed en de omstandigheden in het toegestane gebied zijn voor de vogels perfect. Zodra de juveniele vogels gaan vliegen zwerven ze weer door Stadskanaal, vanaf 4:00 of 5:00 hebben ze dan al veel lawaai. Hier krijgen we ook veel meldingen over. Echter kunnen we hier niets mee. De mensen zijn over het algemeen wel blij met onze aanpak en zien dat we er mee bezig zijn.

Belangenafweging

Inderdaad zoals je noemde is het voor de openbare veiligheid en volksgezondheid. Vooral in de drukbevolkte woon gebieden geven de roeken veel overlast in de vorm van lawaai, poep op privé eigendommen en rommel van nestresten. Onder de burgers geeft het vaak veel frustratie, dit zien we in ons melding systeem terug. De bewoners zijn dan ook blij dat we maatregelen treffen. Uiteraard heeft het voor en tegenstanders, het zijn maatregelen die voor de populatie geen ingrijpende gevolgen heeft. Sterker nog, volgens onze bioloog (Diederik van Liere) hebben we het goed voor elkaar qua gebied en voorzieningen voor de roeken. Dit blijkt wel uit ons stijgende aantallen nesten. Echter zien we de druk van het verwijderen van nesten uit ongewenste gebieden wel toenemen. Dat is dan weer de keerzijde.

Alternatievenafweging

Sinds 2009 houden de roeken ons al bezig en zijn we er actief mee aan de slag. In het verleden werden ze verjaagd door vuurpijlen, laserlampen, touwen in de bomen met grote ringen. Dit heeft uiteraard ook niet altijd tot het gewenste resultaat geleid en bracht weer andere problemen en klachten met zich mee. Middels de manier die we de laatste jaren hanteren hebben we de populatie nu grotendeels altijd aan het broeden op het sportpark. Redelijk ver van de bebouwing af, zodat het minder overlast geeft. Mochten we niks doen, dan gaan de vogels weer op plekken beginnen te broeden waar ze absoluut niet gewenst zijn. In het centrum moeten we vaak nesten verwijderen, bij hoge gebouwen. En dan ook dichtbij balkons. Dit gaat veel frustratie opleveren bij bewoners en dan ben ik bang dat de bewoners zelf actie gaan ondernemen in een vorm die we absoluut niet willen! Het is dus ook zeker een maatregel die de vogel beschermt en begeleid naar een gebied waar die in alle rust hun kroost kan groot brengen.

Ecologische afweging

Diederik van Liere hebben we in de periode van het verplaatsen van de nesten in dienst als bioloog om de roeken te monitoren. Hij komt wekelijks langs om de nesten te tellen en om er op toe te zien dat de roeken niet gestoord worden in het gebied waar we ze graag hebben willen. Dat kan bijvoorbeeld zijn door groenwerkzaamheden in dat gebied dan even tijdelijk stil te leggen. Wij hebben hier in die periode Februari t/m half April (ongeveer) wekelijks contact over.

Achtergrond en motivatie voor voortzetting van het beheer van roeken in Stadskanaal

Het beheer in Stadskanaal vindt sinds 2012 plaats (de eerste tellingen en adviezen al in 2010). De kern van het beheer, namelijk het weren van roeken op ongewenste locaties in de gehele gemeente en het met rust laten op gewenste locaties is alle jaren ongewijzigd geweest. Het sportpark in Stadskanaal werd aangewezen als de meest acceptabele locatie, omdat hier de overlast het minst is (roeken nestelen op afstand van de huizen) en de boomcombinatie past bij wat de roeken in Stadskanaal aan bouwmateriaal nodig hebben. Bovendien voldoet het open karakter van het park aan de voorkeur van roeken in algemene zin.

De voortduring van vele klachten over de geluidsoverlast en de vervuiling van de omgeving met takken en mest was de aanleiding voor het beheer. De overlast kwam oorspronkelijk vooral uit de buurt van de Lange Raai/ Onstwedderweg, de Stationslaan en de Europalaan (inclusief centrum). De onderstaande tabel geeft het aantal nesten weer dat jaarlijks in dit probleemgebied, in het sportpark en elders in de gemeente (Stads- en Musselkanaal) in april geteld werd[1].

Tabel 1. Overzicht van de aantallen roekennesten in de gemeente Stadskanaal geteld in april in opeenvolgende jaren

jaar	**2010**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
oorspronkelijk probleemgebied	219	135	181	181	188	115	46	17	4	4	71
sportpark	0	33	80	127	129	206	344	424	495	522	613
elders in gemeente	29	16	10	0	13	4	0	23	14	0	45
Kruisstraatkolonie (Musselkanaal)	228	175	167	69	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	476	359	438	377	330	325	390	464	513	526	729

Het beheer heeft ertoe geleid dat:

(1) de kolonie in het sportpark zodanig gegroeid is dat vanaf 2017 tot en met 2020 vrijwel alle roeken hier nestelden.
(2) een kolonie is ontstaan die een van de grootste van Noord-Nederland is.
(3) roeken steeds minder nestelden in het probleemgebied en de klachten uit dit gebied dan ook sterk afnamen.

De ontwikkeling in het sportpark tot en met 2020 in termen van bomen die voor het nestelen gebruikt worden, wordt in de volgende figuur weergegeven.

[1] Ter illustratie wordt ook het aantal roekennesten weergegeven van de kolonie aan de Kruisstraat in Musselkanaal, die herhaald illegaal is verstoord en uiteindelijk verloren ging (NB het hier inrichten van een wateropvanggebied gebeurde na de verstoringen). Het verlies van deze kolonie verklaart ten dele de dalende teneur over de gehele gemeente tussen 2010 en 2015, terwijl het aantal in Stadskanaal zelf wel toenam.

Figuur 1. In opeenvolgende kleuren de opeenvolgende fasen van de locatie van nestbomen van roeken in het sportpark.

In 2021 heeft een zeer sterke influx van roeken plaatsgevonden: het totaal aantal nesten steeg met ruim 200 van 526 in 2020 naar 729 in 2021. Niet alleen het aantal, maar ook de “vreemde” nooit eerder gekozen locaties aan het Boerendiep en de Wielenwaalhof duiden op een aanwas van roeken, die uit een andere gemeente komen.

Daarnaast is:

(1) een aantal probleemlocaties weer opnieuw relatief sterk bezet geraakt ter hoogte van Europalaan/ Luxemburglaan en het centrum en
(2) de “uitloper” vanuit het sportpark ter hoogte van de Dwarssplitting sterk richting woonwijken uitgegroeid.

Als gevolg van deze laatste ontwikkelingen ontstaan er opnieuw klachten over geluidsoverlast en vervuiling van de straat en bezittingen.

De ontheffing is nodig om het beheer ten behoeve van de bescherming van roeken en beperking van overlast te kunnen continueren. Voor de komende 2 tot 3 jaren zal het nodig zijn om de capaciteit van het Sportpark te vergroten en andere delen van het Sportpark voor de roeken aantrekkelijker te maken, waarbij tegelijkertijd de uitgroei bij de Dwarssplitting wordt tegengegaan, in dit geval om sterke overlast in de woonwijk te voorkomen.

Dit streven is in lijn met de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018". De gemeente heeft de intentie om de roekenkolonie in het sportpark meer en beter gelegenheid te geven zich uit te breiden. Daartoe richt de gemeente zich op een gebied in het sportpark, dat niet alleen vrijwel alle bomen omvat die nu al als nestboom gebruikt worden, maar ook bomen biedt die als toekomstige nestelplaats aantrekkelijk gemaakt kunnen worden. De gemeente ziet dat als een groene plus, zoals bedoeld in de genoemde beleidsnota, omdat (1) de soort op lange termijn van deze ruimtelijke keuzes kan profiteren en (2) de kolonielocatie voldoende capaciteit heeft om influxen van roeken nestelgelegenheid te bieden, die elders zijn verstoord,.

Figuur 2 geeft dit gebied in het sportpark weer, waarbinnen roeken ongestoord kunnen nestelen.

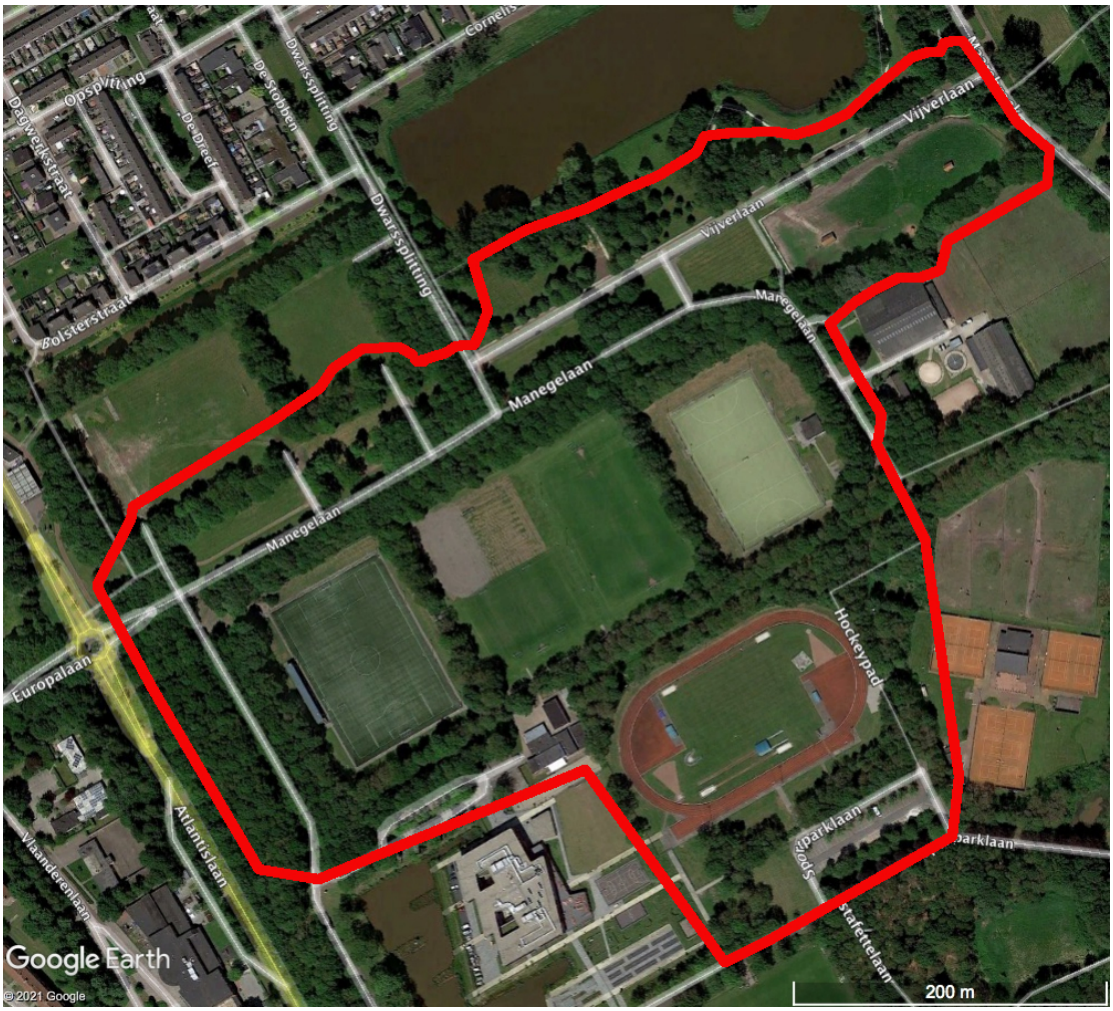

Figuur 2. Gebied binnen het sportpark waarbinnen roeken reeds nestelen en bij toestroom kunnen nestelen.

De mix van bomen tussen de tennisbaan en het voetbalveld wordt op dit moment niet door de roeken gebruikt. Het doel is roeken hiernaartoe te lokken door het inhangen van nesten die elders (buiten het broedseizoen) verwijderd zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om verhuizing van de nesten van de (“uitloper” van de) Dwarssplitting.

Buiten dit gebied is het de bedoeling om net als de voorgaande jaren in de gehele gemeente de mogelijkheid te hebben op ongewenste locaties nestelende roeken te weren. Het staat buiten kijf dat de gemeente die intentie niet heeft en de roeken met rust laat als het nest afgebouwd is en de betreffende roeken eieren hebben gelegd.

Cabwim consultancy
dr DW van Liere
27 september 2021